

QP CODE :103003 (old scheme)

Reg. No.

**First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations,
March 2017**

**SANSKRIT - Paper II
(2010 scheme)**

Time: 3 Hours

Total marks:100

• Answer All Questions

1. व्याख्यात-- (10)
 - कायवाग्बुद्धिविषया ये मलाः समुपस्थिताः।
चिकित्सालक्षणाध्यात्मशास्त्रैस्तेषां विशुद्ध्यः।।
 - आदित्यस्य नमस्कारं ये कुर्वन्ति दिने दिने।
जन्मान्तरसहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजायते।।
 - प्राणायामेन युक्तेन सर्वरोगक्षयो भवेत्।
अयुक्ताभ्यासयोगेन सर्वरोगस्य संभवः।।
 - चित्ते भ्रान्तिः जायते मद्यपानाद् भ्रान्ते चित्ते पापचर्यामुपैति।
पापं कृत्वा दुर्गतिं यान्ति मूढास्तस्मान्मद्यं नैव पेयं न पेयं।।
2. टिप्पणी लिखत-- (10)
 - चिकित्सामाहात्म्यम् • मृगया • स्नानम्
 - अन्नं • शौचम्
3. अर्थमुक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत-- (10)
 - यथा - तथा • यत्र - तत्र • ऋते • सह • ददाति
4. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत-- (10)
 - असंहता विनश्यन्ति भारुण्ड इव पक्षिणः • उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्
 - मुहूर्तात्परतो न स्यात् प्रहारजनिता व्यथा • चक्षुश्रोत्रे न जीर्यते तृष्णैका तरुणायते
 - जीवितं वाञ्छन् दूरतः परिवर्जयेत्
5. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत-- (5)
 - प्राणायामः
6. सूचितकथा लिखत (5)
 - स एव पाण्डुरश्शते सोमशर्मपितुर्यथा
7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत-- (5)
 - अष्टाङ्ग आयुर्वेदः

8. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत-- (5)
- चिकित्सा नास्ति निष्फला
 - आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः
9. विभागान् निर्दिशत-- (5)
- औषधम्
 - पादचतुष्टयम्
10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायामुत्तरयत-- (5)
- भूगतानाधिनी सुतौ कौ?
 - त्रिविधा सुराः के?
 - स्वस्थ इत्यभिधीयते कः?
 - सर्वेषा धर्मसाधनं किं?
 - पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि कानि?
11. रूपाणि लिखत-- (5)
- हसति
 - अगच्छत्
12. रूपाणि लिखत-- (5)
- अस्मद् शब्दः
13. विगृहणीत (5)
- बुभुक्षा, कालान्तरं, सुलभं, उपकृष्णम्, नीलोत्पलम्
14. यथोचितं योजयत (5)
- | | | |
|----------------|---|-------------|
| अष्टाध्यायी | - | चरकः |
| चरकसंहिता | - | विष्णु शर्म |
| पञ्चतन्त्रम् | - | पाणिनी |
| अष्टाङ्गहृदयम् | - | पञ्चविधम् |
| शौचम् | - | वाग्भटः |
15. अर्थं लिखत-- (5)
- धीवरः
 - कौलिकः
 - नापितः
 - मण्डूकः
 - वसुधा
16. प्रयोगं विपरिणमयत (5)
- बुभुक्षितैः व्याकरणं न भुज्यते।
 - अहं क्षीरं पिबामि।
 - कुलालः घटं करोति।
 - विष्णुना मोक्षः दीयते।
 - अहं पाठं पठामि
